

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 10 kwietnia 2026 r.

Pozycja 34

POSTANOWIENIE

z dnia 26 marca 2026 r.

Sygn. akt SK 30/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki – przewodniczący
Bartłomiej Sochański
Jakub Stelina
Wojciech Sych
Jarosław Wyrembak – sprawozdawca,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 26 marca 2026 r., skargi konstytucyjnej spółki [...] sp. z o.o. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 50 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 51 ust. 7 w związku z art. 30 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333) rozumianych w ten sposób, że „organ nadzoru budowlanego może wydać nakaz rozbiórki obiektu budowlanego z uwagi na wykonanie robót budowlanych w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych «w przepisach» (art. 50 ust. 1 pkt 4 *in fine* [ustawy – Prawo budowlane]) w sytuacji gdy owa sprzeczność z przepisami była znana organowi na etapie dokonania przez inwestora zgłoszenia i organ nie zgłosił skutecznie w tej procedurze sprzeciwu”, z art. 2, art. 21 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1-3 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 22 w związku z art. 20 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. c ustawy – Prawo budowlane (wcześniej przed nowelizacją z 13 lutego 2020 r. – art. 29 ust. 2 pkt 6 tej ustawy) rozumianego w ten sposób, że „nie każde wykonywanie robót budowlanych polegających na instalowaniu tablic lub urządzeń reklamowych zwolnione jest z obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, a dla oceny zastosowania przepisu znaczenie mają cechy obiektu budowlanego takie jak jego gabaryty oraz trwałość związania z gruntem, stanowiące nieskonkretyzowane kryteria pozaustawowe nieobjęte brzemieniem tego przepisu”, z art. 2, art. 7, art. 21 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1-3, art. 20 w związku z art. 22 oraz art. 32 ust. 1 i 2 w związku z art. 22 Konstytucji,
- 3) art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. poz. 774) w związku z art. 37a ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293) rozumianego w ten sposób, że „rada gminy może w sposób dowolny i nieograniczony żąd-

nym terminem utrzymywać w mocy przepisy prawa miejscowego sprzeczne z przepisami [ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym] ukształtowanymi mocą wejścia w życie [ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu], co skutkuje zróżnicowaniem zastosowania przepisów rangi ustawowej, tj. przepisów [ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym], w stosunku do adresatów tych przepisów w zależności od tego, czy dana rada gminy zdecydowała się na wypełnienie upoważnienia wskazanego w art. 37a ust. 1 i 3 [ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym]”, z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 w związku z art. 64 ust. 1-3 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 7 w związku z art. 87 ust. 1 i 2 w związku z art. 94 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. W skardze konstytucyjnej z 19 stycznia 2021 r. spółka [...] sp. z o.o. (dalej: skarżąca) zakwestionowała konstytucyjność wskazanych w *petitum* skargi przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333; dalej: prawo budowlane) rozumianych w ten sposób, że:

1) „organ nadzoru budowlanego może wydać nakaz rozbiórki obiektu budowlanego z uwagi na wykonanie robót budowlanych w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych «w przepisach» (art. 50 ust. 1 pkt 4 *in fine* prawa budowlanego), w sytuacji gdy owa sprzeczność z przepisami była znana organowi na etapie dokonania przez inwestora zgłoszenia i organ nie zgłosił skutecznie w tej procedurze sprzeciwu”;

2) „nie każde wykonywanie robót budowlanych polegających na instalowaniu tablic lub urządzeń reklamowych zwolnione jest z obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, a dla oceny zastosowania przepisu znaczenie mają cechy obiektu budowlanego takie jak jego gabaryty oraz trwałość związania z gruntem, stanowiące nieskonkretyzowane kryteria pozaustawowe nieobjęte brzemieniem tego przepisu”.

Ponadto, skarżąca zakwestionowała konstytucyjność art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. poz. 774; dalej: ustawa z 2015 r.) w związku z art. 37a ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293; dalej: ustawa z 2003 r.) rozumianych w ten sposób, że „rada gminy może w sposób dowolny i nieograniczony żadnym terminem utrzymywać w mocy przepisy prawa miejscowego sprzeczne z przepisami [ustawy z 2003 r.] ukształtowanymi mocą wejścia w życie ustawy z 2015 r.], co skutkuje zróżnicowaniem zastosowania przepisów rangi ustawowej, tj. przepisów [ustawy z 2003 r.] w stosunku do adresatów tych przepisów w zależności od tego, czy dana rada gminy zdecydowała się na wypełnienie upoważnienia wskazanego w art. 37a ust. 1 i 3 [ustawy z 2003 r.]”.

2. W piśmie z 25 czerwca 2021 r., nr IV.7006.90.2021.JL, Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował, że nie przystępuje do przedmiotowego postępowania.

3. W piśmie z 14 kwietnia 2023 r., nr BAS-WAK-1793/21, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przedłożył wyjaśnienia w sprawie wnosząc o stwierdzenie, że:

1) art. 50 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 51 ust. 7 oraz z art. 30 ust. 5 i 6 prawa budowlanego jest zgodny z art. 2, art. 21 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1-3 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 22 w związku z art. 20 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji;

2) art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. c prawa budowlanego jest zgodny z art. 2, art. 7, art. 21 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1-3, art. 20 w związku z art. 22 oraz art. 32 ust. 1 i 2 w związku z art. 22 Konstytucji;

3) art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z 2015 r. w związku z art. 37a ust. 1 i 3 ustawy z 2003 r. jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 w związku z art. 64 ust. 1-3 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 7 w związku z art. 87 ust. 1 i 2 w związku z art. 94 Konstytucji.

W pozostałym zakresie Sejm wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

4. W piśmie z 22 sierpnia 2023 r., nr PK VIII TK 62.2021, Prokurator Generalny przedstawił stanowisko wnosząc o stwierdzenie, że:

1) art. 50 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 51 ust. 7 w związku z art. 30 ust. 5 i 6 prawa budowlanego, w brzmieniu obowiązującym do 18 września 2020 r., rozumiane w ten sposób, że organ nadzoru budowlanego może wydać nakaz rozbiórki obiektu budowlanego z uwagi na wykonanie robót budowlanych w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w przepisach, w sytuacji gdy owa sprzeczność z przepisami była znana organowi na etapie dokonania przez inwestora zgłoszenia i organ nie zgłosił skutecznie w tej procedurze sprzeciwu, są zgodne z art. 2 w związku z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz z art. 20 i art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji;

2) art. 29 ust. 2 pkt 6 prawa budowlanego, w brzmieniu obowiązującym do 18 września 2020 r., jest zgodny z art. 2 w związku z art. 7 w związku z art. 64 ust. 1 oraz w związku z art. 20 i art. 22 Konstytucji oraz z art. 32 ust. 1 w związku z art. 20 i art. 22 Konstytucji;

3) art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z 2015 r. w związku z art. 37a ust. 1 i 3 ustawy z 2003 r. są zgodne z art. 2 i art. 32 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 1 Konstytucji.

Ponadto Prokurator wniósł o umorzenie postępowania w pozostałym zakresie na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

5. W piśmie z 11 marca 2026 r. (data wpływu: 16 marca 2026 r.) pełnomocnik skarżącej złożył oświadczenie o wycofaniu skargi konstytucyjnej.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji, na zasadach określonych ustawowo, rozpoznaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym może podlegać skarga konstytucyjna, w której zakwestionowane są uregulowania stanowiące podstawę normatywną ostatecznego orzeczenia wydanego w indywidualnej sprawie skarżącego i powodujące niedozwoloną ingerencję w sferę jego konstytucyjnie chronionych praw lub wolności. Zgodnie zatem z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), wszczęcie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym następuje na podstawie skargi konstytucyjnej uprawnionego podmiotu.

2. Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 2 u.o.t.p.TK, skarżący może wycofać skargę konstytucyjną do rozpoczęcia rozprawy. W wypadku rozpoznawania sprawy na posiedzeniu niejawnym, zgodnie z art. 56 ust. 3 u.o.t.p.TK, cofnięcie skargi konstytucyjnej może nastąpić najpóźniej w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia uczestnikom postępowania zawiadomienia, że rozpoznanie sprawy nastąpi na posiedzeniu niejawnym. W myśl art. 59 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, na posiedzeniu niejawnym Trybunał wydaje zaś postanowienie o umorzeniu postępowania na skutek cofnięcia skargi konstytucyjnej.

3. W związku z powyższym należy stwierdzić, że skarżący może wycofać skargę konstytucyjną w każdym czasie do rozpoczęcia rozprawy i najpóźniej w terminie siedmiu dni od odebrania zawiadomienia, że rozpoznanie sprawy nastąpi na posiedzeniu niejawnym. Na gruncie rozpoznawanej sprawy Trybunał ustalił, że skarżąca skutecznie wycofała skargę konstytucyjną składając oświadczenie w tym zakresie. W tym stanie rzeczy Trybunał umorzył postępowanie na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

W związku z powyższym Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.